

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házasabály 94.§ (1) bekezdése alapján a „Polgári Törvénykönyvről” szóló T/5949. számú törvényjavaslathoz a következő

módosító javaslatot

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 5:440.§-ának (1)-(3) bekezdései az alábbiak szerint módosulnak:

„5:440. § [A polgári jogi társasági szerződés]

(1) A polgári jogi társaságot alapító szerződésben (továbbiakban: társasági szerződés)[Szerződéssel] a felek [egymás irányában] arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság tagjaiként – gazdasági tevékenységet is igénylő közös céljuk elérése érdekében – együttműködnek, a közös cél megvalósításához szükséges mértékben vagyoni hozzájárulást teljesítenek[,] és tevékenységük kockázatát közösen viselik.

(2) Polgári jogi társaságot a felek közös gazdasági érdekeik előmozdítására és az erre irányuló tevékenységük összehangolására[,] vagyoni hozzájárulás nélkül is létrehozhatnak.

(3) A polgári jogi társaság[i szerződés alapján] nem [jön létre] jogalany[, az üzletszerű gazdasági tevékenység folytatására kötött polgári jogi társasági szerződés semmis], a harmadik személlyel kötött szerződés alapján közvetlenül a polgári jogi társaság tagjai válnak egyetemlegesen jogosulttá illetve kötelezetté. A tagok felelőssége harmadik személyekkel szembeni egyetemleges, egymás között a társasági szerződésben meghatározott arányban oszlik meg. A társasági szerződés ettől eltérő rendelkezése semmis.”

2. A törvényjavaslat 5:441.§-a az alábbiak szerint módosul:

5:441. § [A vagyoni hozzájárulás]

(1) A társasági szerződésben meg kell határozni a tagok által teljesítendő vagyoni hozzájárulás mértékét és módját. Ha a társasági szerződés a vagyoni hozzájárulás mértékéről nem rendelkezik, a tagok[, a felek] fejenként egyenlő [mértékben teljesítenek]értékű vagyoni hozzájárulás[t] teljesítésére kötelesek.

(2) A vagyoni hozzájárulásként bármely, a közös cél elérését szolgáló, vagyoni értékkel bíró szolgáltatás – különösen pénzzolgáltatás, [állhat] dol[go]k közös tulajdonba vagy közös használatba adás[ából], a, más vagyoni értékű jog vagy követelés alapítása illetve átruházása valamint [bármilyen egyéb szolgáltatásból, így különösen] személyes munkavégzés[ből] – teljesítése kiköthető.

(3) A nem pénzben nyújtott hozzájárulás[okat] értékét a társasági szerződésben meghatározott módon a szerződő felek maguk [értékelik, és ennek alapján megállapítják a hozzájárulások egymáshoz viszonyított arányát] állapítják meg.

3. A törvényjavaslat 5:442.§-a az alábbiak szerint módosul:

„5:442. § [A vagyoni hozzájárulásként teljesített dologszolgáltatás[ának módja]]

(1) Ha a társasági szerződés vagyoni hozzájárulásként dologszolgáltatást ír elő, de nem határozza meg, hogy a tagot dolog közös tulajdonba, vagy közös használatba adása terheli-e, az[A hozzájárulásként adott] elhasználható dolgok közös tulajdonba, az el nem használható dolgok közös használatba kerülnek.

(2) A társaság fennállta alatt a társaság alapításával és működésével összefüggésben a tagok közös tulajdonába került dolog tulajdoni hányadával a tagok[fél] önállóan nem rendelkezhetnek, és arra vonatkozóan a közös tulajdon megszüntetését sem kérhetik. [A felek e]E rendelkezéstől a társasági szerződésben érvényesen eltérni nem lehet[térhetnek el].”

4. A törvényjavaslat 5:443.§-a az alábbiak szerint módosul:

5:443. § [Igényérvényesítés a szerződő féllel szemben]

Ha valamelyik [szerződő fél]tag nem [szolgáltatja]teljesíti a szerződésben vállalt hozzájárulást, bármelyik [fél]tag követelheti tőle a szerződés szerű teljesítést. Ezt a jogot érvényesen nem lehet kizárni.

5. A törvényjavaslat 5:444.§-a az alábbiak szerint módosul:

„5:444. § [A nyereségből való részesedés és a veszteség viselése]

[(1) A harmadik személlyel kötött szerződés alapján a polgári jogi társasági szerződés szerződő felei válnak közvetlenül jogosulttá és kötelezetté. A szerződő felek harmadik személyekkel szembeni felelőssége egyetemleges. A szerződés ettől eltérő rendelkezése semmis.

(2) A társasági szerződésben meg kell határozni az egyes tagok nyereségből illetve veszteségből való részesedésének arányát. Ha a társasági szerződés erről kifejezetten nem rendelkezik, a tagok[A szerződő felek] a nyereségből egyenlő [mértékben]arányban részesednek[,] és a vesztesége[s]t egyenlő [mértékben]arányban viselik[;], a működés során szerzett, közös tulajdonba került dolgok tulajdoni hányada egyenlő. Semmis a felek azon rendelkezése, amely valamely szerződő felet a nyereségből való részesedésből teljesen kizár vagy a veszteség viselése alól teljesen mentesít.”

6. A törvényjavaslat 5:445.§-a az alábbiak szerint módosul:

„5:445. § [A polgári jogi társaság ügyeinek vitele]

(1) A polgári jogi társaság [szerződésből eredő] ügyeinek vitelére minden [szerződő fél]tag jogosult.

(2) Az ügyvitelre jogosult [felet]tagot jogosultnak kell tekinteni arra is, hogy az ügyvitel körében a többi [szerződő felet]tagot képviselje. A képviseleti jogot a [szerződő felek]tagok többsége akkor is megvonhatja, ha a képviselőt a szerződés rendelte ki.

(3) Valamelyik [szerződő fél]tag nem megfelelő ügyvitele ellen a többi [fél]tag tiltakozhat; a tagok közti vitát a [szerződő felek]tagok többsége dönti el.”

7. A törvényjavaslat 5:446.§-a az alábbiak szerint módosul:

„5:446. § [A polgári jogi társaság[i szerződés] megszűnése]

(1) A [szerződés]társaság megszűnik:

a) ha a szerződésben meghatározott cél megvalósult[, vagy az többé nem lehetséges]illette véglegesen meghiúsult,

b) ha eltelt az a határidő, amely időtartamra a felek a szerződést létrehozták,

c) valamely [fél]tag halálával[, illette]illette jogutód nélküli megszűnésével,

d) a szerződés felmondásával, vagy

[d]e) ha a [szerződő felek]tagok közös elhatározással a megszüntetésről döntenek.

(2) Valamely [fél]tag halála, jogutód nélküli megszűnése vagy - az azonnali hatályú felmondás kivételével -a szerződés felmondása esetén a többi [szerződő fél]tag a [szerződéses jogviszony]társaság fennmaradás[áról határozhat]a mellett is dönthet.”

8. A törvényjavaslat 5:447.§-a az alábbiak szerint módosul:

„5:447. § [A szerződés felmondása]

(1) A határozatlan időre kötött társasági szerződést bármelyik szerződő fél három hónapos felmondási idővel felmondhatja. A felmondási jogot nem lehet érvényesen kizárni.

(2) Aki alkalmatlan időben gyakorolja felmondási jogát, köteles az ebből fakadó károkat megtéríteni, feltéve, hogy az időpont alkalmatlanságára a többi [fél]tag előzetesen figyelmeztette, [és]de ő felmondását a figyelmeztetés ellenére fenntartotta.”

9. A törvényjavaslat 5:448.§-a az alábbiak szerint módosul:

„5:448. § [Azonnali hatályú felmondás]

A szerződés azonnali hatályú felmondással is megszüntethető, ha erre a másik fél fontos okot szolgáltat, [igy] különösen, ha a társasági szerződést súlyosan megszegi, vagy ha egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a vele való további együttműködést nagy mértékben veszélyezteti.”

10. A törvényjavaslat 5:449.§-a az alábbiak szerint módosul:

„5:449. § [Elszámolás a [szerződés]társaság megszűnésekor]

(1) A [szerződés]társaság megszűnéskor a felek kötelesek elszámolni egymással. Semmis az olyan megállapodás, amely az elszámolást előre kizárja.

(2) Az elszámolás során a tagok által ténylegesen teljesített [felek közös tulajdonba került] vagyoni hozzájárulás[á]t a vagyoni hozzájárulás szerződésben meghatározott mértéke alapulvételével kell elszámolni. A fennmaradó közös vagyont a nyereségből illetve veszteségből való részesedés arányai szerint [vagyoni hozzájárulásuk arányában] kell közöttük felosztani.

(3) A harmadik személyekkel fennálló jogviszonyokat a polgári jogi társaság megszűnése önmagában nem érinti.

(4) A közös használatba adott dolgokat a társaság megszűnésekor tulajdonos birtokába kell adni.[vissza kell szolgáltatni a tulajdonosnak].”

Indokolás

1. A módosítások a szöveg pontosítását és a nyelvhelyességet szolgálják. A *polgári jogi társaságot alapító szerződésben* a felek arra vállalnak kötelezettséget, hogy *a polgári jogi társaság tagjaiként* eljárva – meghatározott cél elérése érdekében – együttműködnek és részben közös gazdálkodást folytatnak. A társaság tagjai – kivéve, ha a társaság célja kizárólag a tagok gazdasági tevékenységének összehangolása [5:440.§ (2) bekezdés] – kötelesek a cél eléréséhez szükséges mértékű vagyoni értékű szolgáltatást teljesíteni [5:440.§ (1) bekezdés].

A polgári jogi társaság nem jogalany, hanem a jogalanyok pusztá társulása, így a tagokat e minőségükben megszerzett jogosultságok illetve vállalt kötelezettségek a tagok összességét mint egyetemleges jogosultakat illetve kötelezetteket illetik. A törvényjavaslat indokolásában kifejtettek éppen ezért nem adják kellő okát a polgári jogi társaság üzletszerű gazdasági tevékenységre való alapítása tilalmának, hiszen a polgári jogi társaságra vonatkozó szabályok sem biztosítják kevésbé a hitelezők védelmét, mint a közkereseti társaságra vonatkozó szabályok. A polgári jogi társaság különlegességét éppen az adja, hogy működése során a tagok gazdasági és tulajdonosi önállósága megmarad, és nem olvad bele a társaság gazdálkodásába illetve nem váltja fel a társasági tulajdon, ugyanakkor a kötelezeti egyetemlegesség szabályai folytán a kockázatviselés közös lesz. [5:440.§ (3) bekezdés].

2. A társasági szerződés lényeges tartalmi eleme a vagyoni értékű hozzájárulás mértékének és módjának meghatározása. Ha a társasági szerződés nem határozza meg a hozzájárulás mértékét, a tagok a törvény értelmében azonos értékű szolgáltatás teljesítésére kötelesek. Ennek akkor van jelentősége, hogy ha a társasági szerződés csak azt határozza meg, hogy pl.: az egyik tag pénzszolgáltatásra, a másik dologszolgáltatásra, míg a harmadik munkavégzésre köteles; ebben az esetben a pénzszolgáltatásra köteles fél csak annyi pénzt köteles szolgáltatni, amennyi a dolog illetve a munka értéke. Ugyancsak jelentősége van ennek a szabálynak az elszámolásnál, mert ha valamelyik tag az öt terhelő mérték alapján kiszámított értéknél nagyobb értékű szolgáltatást teljesít, az értékkülönböt megtérítését követelheti a társaság többi tagjától [5:441.§ (1) bekezdés]. A vagyoni hozzájárulás bármely, a közös cél elérését szolgáló szolgáltatás teljesítése kiköthető. A törvényjavaslatban szereplő felsorolás kiegészítendő a pénzszolgáltatásra, illetve vagyoni értékű jog vagy követelés alapítására illetve átruházására való utalással [5:441.§ (2) bekezdés]

A nem pénzbeli szolgáltatások értékét a társasági szerződésben meghatározott módon célszerű meghatározni. A szolgáltatások értékét nem szükséges szakértő bevonásával megállapítani, hiszen ennek csak a felek közti elszámolás keretében van jelentősége, és a kockázatviselés arányát nem a ténylegesen teljesített szolgáltatások értéke, hanem a vagyoni hozzájárulásoknak a szerződésben meghatározott mértéke határozza meg [5:441.§ (3) bekezdés].

3. A vagyoni hozzájárulás módját a társasági szerződésben meg kell határozni. Dolgozszolgáltatás esetén azonban előfordulhat, hogy nem világos, vajon a dolog tulajdonjogát, vagy használati jogát osztja-e meg a tag a többi taggal. Erre az esetre vonatkozóan ad a törvényjavaslat kiegészítő szabályt, tekintettel a tulajdonjog alkotmányos védelmére is, amely szerint kétség esetén csak az elhasználható dolgok kerülnek a tagok közös tulajdonába [5:442.§ (1) bekezdés].

A társaság alapítása során létrejött közös alvagyonba tartozó dolgok tulajdonjogára a rendelkezési jog tekintetében az általánostól eltérő szabályok vonatkoznak: így tulajdonostársakat sem a tulajdoni hányadukkal való önálló rendelkezés joga, sem a közös tulajdon megszüntetésének joga nem illeti meg. E rendelkezéstől a társasági szerződés sem térhet el [5:442.§ (2) bekezdés].

4. A módosítások a nyelvhelyességet és a szöveg pontosítását szolgálják. A hozzájárulás teljesítésére nem feltétlenül a szerződő fél, de minden esetben a társaság tagja köteles.

5. Az (1) bekezdés elhagyását az 1. pontban javasolt módosítás indokolja. A (2) bekezdés módosítását az indokolja, hogy a társasági szerződés lényeges tartalmi eleme a nyereségrészesedés és veszteségviselés mértékének meghatározása. Ha erről a társasági szerződés nem rendelkezik, az egyes tagok részesedését egyenlőnek kell tekinteni.

6. A módosítás a szöveg pontosítását szolgálja: a szerződő fél és a tag – különös tekintettel a szerződés-átruházás intézményének bevezetésére – nem feltétlenül azonos, márpedig e jogok csak a tagokat illetik meg.

7. A módosítások a nyelvhelyességet és a szöveg pontosítását szolgálják. A szerződő fél és a tag – különös tekintettel a szerződés-átruházás intézményének bevezetésére – nem feltétlenül azonos, de a társaság értelemszerűen csak a tagok elhatározásából illetve halála folytán szűnhet meg. Az a) pont módosítását a hasonló rendelkezések szövegéhez való közelítés szándéka vezérelte.

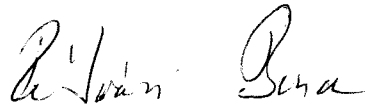
8. A módosítások a nyelvhelyességet és a szöveg pontosítását szolgálják.

9. A módosítások a nyelvhelyességet és a szöveg pontosítását szolgálják. A súlyos szerződésszegés egyike azon magatartásoknak, amelyek az együttműködést nagy mértékben veszélyeztetik; erre célszerű a szövegben is utalni.

10. A társaság megszűnésekor a tagok kötelesek egymással elszámolni és ezt követően bármelyikük az általános szabályok szerint követelheti a közös vagyon felosztását. Először a ténylegesen teljesített szolgáltatásokat kell el számolni, mert a

többletszolgáltatás értékét az azt teljesítő tag követelheti a többi tagtól. A közös használatba adott dolgokat a társaság megszűnésekor a tulajdonosnak vissza kell adni; e szolgáltatás értékét a használat időtartamának és egy időegységre eső értékének alapján lehet meghatározni. Ezt követően fennmaradt vagyont – amelynek összértéke lehet pozitív, illetve negatív – a nyereségből illetve veszteségből való részesedés arányai szerint kell felosztani.

Budapest, 2009. február 2.

dr. Rétvári Bence
Kereszténydemokrata Néppárt